

VÝPIS Z KNIHY ZOMRELÝCH

Predmetom mesiaca november je výpis z knihy zomrelých z farnosti Dolný Ohaj. Je to listina opatrená pečaťou farského úradu (nápís na pečati: Sigillum Ecclesiae O Haj Anno 1839) a vlastnoručným podpisom dolnoohajského farára Ferencza Horváthyho, ktorými sa mal garantovať pravosť výpisu slúžiaceho ako dokazovacia listina. Výpis bol vyhotovený v Dolnom Oháji 2. novembra roku 1842.

Listina nám poskytuje základné informácie o zosnulej žene, ktorej záznam sa nachádza na 76. strane Knihy zomrelých horeuvedenej farnosti. Výpis uvádza presný dátum úmrtia, miesto narodenia a úmrtia, vek zosnulej a chorobu, ktorej podľahla. Dozvieme sa, že jej bolo poskytnuté posledné pomazanie, sviatosť, ktorá sa poskytuje umierajúcim (lat. extrema unctio), ďalej, uvádzajú sa aj údaje, v ktorom cintoríne a ktorým farárom bola pochovaná.

Text záznamu v knihe zomrelých je v latinčine, výpis je vyhotovený v maďarskom jazyku, v ktorom sa uvádza, že zápis v knihe zomrelých doslovne zodpovedá tomuto výpisu. Rok úmrtia sa neuvádza číslom, ale slovom, je uvedený v latinčine – Anno Christi: Millesimo Octingentesimo Trigesimo Quinto. Aj ostatné údaje tabuľky sa vo výpise objavujú v latinčine. Dozvedáme sa z nich, že M. Tinák zomrela na cholera v roku 1835, v 40. roku svojho života. Kniha zomrelých bola jedným z piatich druhov farských kníh, ktoré sa mali viesť na každej farnosti podľa príkazu pápeža Pavla V. z roku 1614. Tento „Rituale Romanum“ obsahoval pokyny pre „vysluhovanie sviatostí“ a vykonávanie náboženských obradov. V rámci týchto pokynov bolo treba na každej farnosti viesť knihu pokrstených, birmovaných, sobášených a knihu veriacich. Knihu zomrelých mali povinnosť viesť najmä tie kostoly, pri ktorých boli zomrelí pochovávaní. Vzhľadom na to, že sa do týchto kníh zapisoval aj rok a deň, postupom času sa stali matrikami. Jozef II. pochopil dôležitosť matrik z hľadiska evidencie obyvateľstva a patentom z roku 1781 vyhlásil rímskokatolícku matriku za právoplatné verejné knihy a ďalším patentom z roku 1784 nariadil, aby sa každý druh matrik viedol v osobitnej knihe narodených, sobášených a zomrelých podľa predpísaných rubrik.

Štátne matriky na území Slovenska boli zriadené zákonným článkom č. 33 z roku 1894, ktorý nadobudol účinnosť podľa nariadenia z roku 1895. Týmto zákonným článkom boli zavedené štátne matriky a cirkevné matriky stratili charakter úradných kníh.